

Kopalnia Wiedzy to projekt, który powstał po to, aby wspierać rozwój dzieci w naszym regionie, wyrównywać szanse, znajdować talenty. Naszym celem jest także poprawa dostępności nowoczesnych technologii i metod pracy dydaktycznej. W ramach Kopalni realizujemy wiele różnych działań. Organizujemy pikniki i pokazy naukowe, warsztaty dla szkół, koncerty, spotkania autorskie. Bardzo aktywnie wspieramy także kulturę fizyczną i rozwój sportu – na poziomie amatorskim oraz zawodowym.

DOŚWIADCZENIA W DOMU Z KOPALNIĄ WIEDZY

Tym razem przygotowaliśmy dla Was ciekawy eksperyment do wykonania w domu. Może być wykonany pod okiem opiekuna, w bezpiecznym dla dziecka środowisku domowym. Można ten eksperyment powtórzyć wiele razy i nieco modyfikować. Zachęcamy, aby rodzic lub opiekun przyjął rolę przewodnika, wcześniej zapoznając się z opisem doświadczenia i wnioskami. Niech to nie będzie tylko obserwacja – rozmawiajcie o tym, co się dzieje, co widać i dlaczego eksperyment się udał. Dajemy Wam narzędzie do dobrej wspólnej i aktywnej zabawy. Prosimy – zabezpieczcie otoczenie i strój dziecka. Życzymy dobrej zabawy i wspólnej nauki!

Wskaźnik pH z czerwonej kapusty

Aby wykonać eksperyment, przygotuj wcześniej:

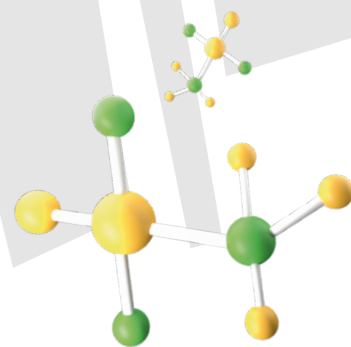
- czerwoną kapustę
- ocet
- sodę oczyszczoną
- wodę
- 3 słóiczki
- miskę

EKSPERYMENTY

DLA DZIECI

do wykonania z opiekunem

Instrukcja dla rodzica lub opiekuna

Zanim zaczniecie zabawę, zabezpiecz powierzchnię Waszego domowego laboratorium.

Co dalej:

1. Pokrój kilka liści czerwonej kapusty;
2. Zalej je gorącą wodą i odczekaj 10 do 15 minut, aż woda zabarwi się na fioletowo;
3. Przelej powstały płyn do 3 słoiczków – to będzie wskaźnik pH;
4. Do pierwszego słoika dodaj ocet;
5. Do drugiego słoika wsyp kilka łyżeczek sody oczyszczonej;
6. Trzeci słoik pozostaw bez zmian - będzie próbą porównawczą;
7. Obserwuj zmiany kolorów.

Wnioski i obserwacje

Po dodaniu różnych substancji płyn zmienia kolor. W słoiku z octem przyjmuje barwę czerwoną lub różową, a w słoiku z sodą - niebieską lub zieloną.

Dzieje się tak dlatego, że sok z czerwonej kapusty jest naturalnym wskaźnikiem pH. Oznacza to, że zmienia kolor w zależności od tego, czy dana substancja jest kwasem, zasadą czy ma odczyn obojętny.

- kolor fioletowy oznacza odczyn obojętny
- kolor czerwony lub różowy oznacza kwas
- kolor niebieski lub zielony oznacza zasadę

Eksperyment pokazuje, że różne substancje mają różne właściwości chemiczne, które można rozpoznać dzięki zmianie koloru.

Jak wykorzystać to na co dzień?

Wskaźniki pH są wykorzystywane w wielu dziedzinach - w kuchni, ogrodnictwie, medycynie czy ochronie środowiska. Dzięki nim można sprawdzić jakość wody, gleby lub różnych produktów.

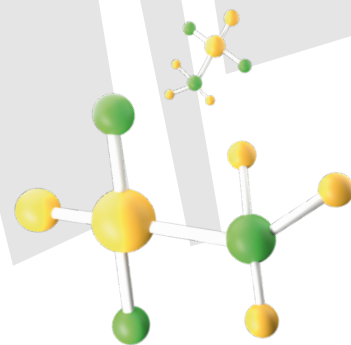
Czy ma to związek z naszym życiem?

Na co dzień spotykamy zarówno kwasy, jak i zasady - np. ocet, sok z cytryny czy środki czystości. Znajomość ich właściwości pomaga nam bezpiecznie z nich korzystać i lepiej rozumieć otaczający nas świat.

EKSPERYMENTY

DLA DZIECI

do wykonania z opiekunem

Czy ma to związek z przyrodą?

W przyrodzie również występują różne poziomy pH. Gleba może być bardziej kwaśna lub zasadowa, co wpływa na to, jakie rośliny mogą w niej rosnąć. Niektóre rośliny „lubią” kwaśne środowisko, inne zasadowe.

Kwasy i zasady mają jeszcze jedną ciekawą właściwość – mogą się wzajemnie zobojętniać. Oznacza to, że po zmieszaniu mogą „osłabiać” swoje działanie i tworzyć nowe substancje. Na przykład w ogrodnictwie dodaje się odpowiednie substancje, aby zmienić odczyn gleby na bardziej kwaśny lub zasadowy.

Jak to wykorzystać na co dzień?

- Możesz sprawdzać odczyn różnych płynów w domu;
- Zwracaj uwagę na skład produktów, których używasz;
- Dbaj o bezpieczeństwo przy korzystaniu ze środków chemicznych;
- Obserwuj przyrodę i to, jak różne warunki wpływają na rośliny;

Dobrej zabawy! Pamiętajcie, że czeka na Was jeszcze wiele ciekawych eksperymentów!

Sprawdźcie na profilu Kopalni Wiedzy!

Mini quiz na koniec zabawy:

1. Jaki kolor ma wskaźnik pH z kapusty w wodzie?
  - a. Zielony
  - b. Fioletowy
  - c. Żółty
2. Co oznacza kolor czerwony lub różowy?
  - a. Zasadę
  - b. Kwas
  - c. Wodę
3. Co dodajemy, aby uzyskać kolor niebieski lub zielony?
  - a. Ocet
  - b. Wodę
  - c. Sodę oczyszczoną
4. Gdzie wykorzystuje się wskaźniki pH?
  - a. Nigdzie
  - b. W kuchni, ogrodnictwie i nauce
  - c. Tylko w laboratoriach
5. Dlaczego trzeci słoik zostaje bez zmian?
  - a. Żeby był pusty
  - b. Dla porównania wyników
  - c. Przez przypadek

Wskaźnik pH z czerwonej kapusty

Poprawne: 1b, 2b, 3c, 4b, 5b